

Трговина енергентима

Референтни метаподаци према Euro SDMX структури метаподатака (ESMS)

Републички завод за статистику Републике Српске

- [1. Контакт](#)
- [2. Ажурирање метаподатака](#)
- [3. Презентација статистике](#)
- [4. Јединица мјере](#)
- [5. Референтни период](#)
- [6. Институционални мандат \(овлашћење\)](#)
- [7. Повјерљивост](#)
- [8. Политика објављивања података](#)
- [9. Учесталост дисеминације](#)
- [10. Доступност и разумљивост](#)
- [11. Управљање квалитетом](#)
- [12. Релевантност](#)
- [13. Тачност и поузданост](#)
- [14. Правовременост и тачност објављивања](#)
- [15. Усклађеност и упоредивост](#)
- [16. Трошкови и оптерећеност](#)
- [17. Ревизија података](#)
- [18. Статистичка обрада](#)
- [19. Коментар](#)

1. Контакт

1.1.	Надлежна институција	РЕПУБЛИЧКИ ЗАВОД ЗА СТАТИСТИКУ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
1.2.	Надлежна организациона јединица	Сектор економских статистика - Одјељење производних статистика
1.3.	Контакт особа	Рада Липовчић
1.4.	Функција контакт особе	Виши стручни сарадник за статистику рударства, прерађивачке индустрије и енергетике
1.5.	Поштанска адреса контакта	Вељка Млађеновића 12 д, 78000 Бања Лука, Република Српска, Босна и Херцеговина
1.6.	Е-mail адреса контакта	rada.lipovcic@rzs.rs.ba
1.7.	Број телефона	+387 51 332 770
1.8.	Број факса	+387 51 332 750

2. Ажурирање метаподатака

2.1.	Датум посљедње потврде валидности метаподатака	24.02.2020.
2.2.	Датум посљедње објаве метаподатака	20.05.2020.
2.3.	Датум посљедњег ажурирања метаподатака	24.02.2020.

3. Презентација статистике

3.1. Опис података

Статистичким истраживањем о трговини енергентима прикупљају се подаци о набавци, увозу, извозу и залихама одређених врста енергената, те продаји енергената потрошачима по врсти потрошача. Републички завод за статистику, уз употребу обрасца „Годишњи извјештај о трговини енергентима – ЕН-ТЕ-Г, ово истраживање проводи од 2010. године за 2009. као годину посматрања. Активност се проводи сваке године.

3.2. Систем класификација

Статистички подаци о трговини енергентима прикупљају се, обрађују и публикују према Класификацији дјелатности КД БиХ 2010, која садржајно и структурно у потпуности одговара ЕУ Статистичкој класификацији дјелатности NACE Rev 2.

3.3. Обухваћени сектор

Подручје G, област 4671, према КД БиХ 2010.

3.4. Статистички концепти и дефиниције

- Мрки угаљ и лигнит је неагломерисани угаљ чија је бруто калорична вриједност мања од 20000 kJ/kg.
- Брикет мрког угља и лигнита је гориво добијено од мрког угља или лигнита без додатка средстава за везивање.
- Течни нафтни гас (ТНГ) је нископарафински угљоводоник добијен из процеса у рафинеријама, постројењима за стабилизацију сирове нафте и природног гаса и углавном се састоји из пропана (C3H8) и бутана (C4H10) или њихове комбинације.
- Моторни бензин је мјешавина лаганих угљоводоника дестилваних на температури између 35°C и 215°C. Користи се као гориво за моторе са унутрашњим сагоријевањем који се пале преко варница.
- Дизелско гориво је средњи дестилат који се употребљава за погон дизел мотора код аутомобила, камиона, бродова и друго.
- Уље за ложење (екстра лако) је средњи дестилат који се употребљава у индустрији и за комерцијалне потребе.
- Уље за ложење (мазут) је тешко уље добијено прерадом сирове нафте. Употребљава се као гориво у енергетским постројењима, индустрији и друго. Садржај сумпора може да буде виши или мањи од 1%.

3.5. Статистичка јединица

Јединице посматрања су пословни субјекти чија је главна (претежна) дјелатност по КД БиХ 2010 трговина на велико чврстим, течним и гасовитим горивима и субјекти чија главна дјелатност није трговина на велико, али остварују значајан промет од трговине на велико чврстим, течним и гасовитим горивима.

3.6. Статистичка популација

Статистичко истраживање о трговини енергентима заснива се на обухвату пословних субјеката који имају трговину на велико чврстим, течним и гасовитим горивима као главну или као споредну дјелатност.

3.7. Референтно географско подручје

Република Српска

3.8. Временска покривеност

2009-2018. година

3.9. Базни период

Није примјењиво.

4. Јединица мјере

t, TJ

5. Референтни период

Година

6. Институционални мандат (овлашћење)

6.1. Правни акти и други споразуми

Закон о статистици Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 85/03), Статистички програм Републике Српске за период 2018-2021. година, важећи годишњи План рада Републичког завода за статистику.

6.2. Размјена података

Није примјењиво.

7. Повјерљивост

7.1. Политика повјерљивости

Повјерљивост података и заштита личних података регулисане су Законом о статистици Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 85/03) и Правилником о заштити повјерљивих података Републичког завода за статистику. Повјерљивост статистичких података осигурава се и Законом о заштити личних података („Службени гласник БиХ“ бр.49/06).“

7.2. Повјерљивост - поступање с подацима

Сви прикупљени подаци третирају се као повјерљиви и користе се искључиво у статистичке сврхе. Документ Републичког завода за статистику „Правилник о заштити повјерљивих података“ наводи начела поступања са повјерљивим подацима, процедуре за осигурање повјерљивости за вријеме прикупљања, обраде и дисеминације података као и процедуре за приступање микроподацима.

8. Политика објављивања података

8.1. Календар објављивања

Подаци о трговини енергентима публикују се у годишњим саопштењима Биланс природног гаса, Биланс угља и Биланс нафте и деривата нафте у складу са унапријед утврђеним календаром публикавања, 21.10. и 02.12. 2019. године.

8.2. Приступ календару објављивања

http://www.rzs.rs.ba/publications/?left_mi=15&add=15

8.3. Приступ корисника

Сви корисници имају право приступа подацима и информацијама у исто вријеме и на исти начин.

9. Учесталост дисеминације

Годишње

10. Доступност и разумљивост

10.1. Саопштења

- [Биланс угља](#),
- [Биланс нафте и деривата нафте](#), и
- [Биланс природног гаса](#).

10.2. Публикације

- [Билтен – Енергетски биланси](#)
- [Ово је Република Српска](#)

10.3. Онлајн база података

Није доступна.

10.4. Приступ микроподацима

Микроподаци нису доступни.

10.5. Остало

Подаци се дисеминирају и путем конференције за медије као и путем одговора на писане захтјеве корисника према њиховој спецификацији.

10.6. Методолошка документација

Методолошка документација доступна је на званичној интернет страници Завода за статистику у дијелу који је означен као Методолошки документи, Појмови и дефиниције по областима и у оквиру статистичке области Енергетика - Методологија.

10.7. Документација о квалитету

Извјештај о квалитету је доступан на интернет страници Републичког завода за статистику:
<http://www.rzs.rs.ba/front/category/23/121/?&add=None>

11. Управљање квалитетом

11.1. Осигурање квалитета

За обезбјеђење квалитета статистичких података и очување повјерења јавности у податке Закон о статистици Републике Српске (члан 17, став 1), у организацији и производњи статистике у Републици Српској прописује примјену принципа непристраности, поузданости, транспарентности, правовремености, професионалне независности и статистичке повјерљивости. Републички завод за статистику Републике Српске слиједи препоруке о организацији и управљању квалитетом дате у Кодексу праксе европске статистике (CoP).

11.2. Оцјена квалитета

Завршна фаза статистичке активности је укупна евалуација за коју се користе информације из свих процеса, од дизајнирања инструмената истраживања и прикупљања података до објављивања података и повратних информација од корисника. Ове информације користе се за израду извјештаја о квалитету који садржи опис свих процеса статистичке активности и наводи предности и недостатке везане за квалитет као и индикаторе квалитета.

12. Релевантност

12.1. Потребе корисника

Кључни корисници података о трговини енергентима су:
• Министарство индустрије, енергетике и рударства Републике Српске;

- Републички хидрометеоролошки завод РС;
- Образовне и истраживачке институције, студенти;
- Интерни корисници: одјељење Националних рачуна.

12.2. Задовољство корисника

Резултати последње Анкете о задовољству корисника доступни су на веб-сајту Завода, на линку http://www.rzs.rs.ba/front/article/2699/?left_mi=306&add=306

Не обавља се посебно мјерење задовољства корисника истраживањем о утрошку енергије и горива у индустрији.

12.3. Комплетност података

Статистика енергетике заснована је на методологији дефинисаној Регулацивом Европске Комисије број 1099/2008 и Приручником за енергетску статистику (Energy Statistics Manual). Обезбјеђују се све захтјеване статистике.

13. Тачност и поузданост

13.1. Укупна тачност

Тачност података провјерава се примјеном прописане методологије, контролом грешака мјерења, као и упоређивањем података из прошлог периода и додатним анализама.

13.2. Узорачка грешка

Истраживање се не проводи на основу случајног узорка тако да рачунање грешака узорковања по методологији израчунавања узорачких грешака није примјењиво.

13.3. Неузорачка грешка

Сталним унапређењем методолошких процеса настоје се смањити неузорачке грешке. У случају појаве грешке мјерења, у зависности од врсте грешке она се или коригује од стране методолога на основу осталих података у упитнику и података из претходног периода или се врши контактирање извјештајне јединице, а потом и корекција утврђене грешке за јединицу посматрања. Не располаже се информацијама које омогућавају израчунавање стопе неодговора варијабле.

14. Правовременост и тачност објављивања

14.1. Правовременост

Подаци се објављују девет и једанаест мјесеци након референтног периода (Т+9 и Т+11).

14.2. Тачност објављивања

100%

15. Усклађеност и упоредивост

15.1. Географска упоредивост

Расположиви подаци о трговини енергентима су у потпуности упоредиви са подацима чланица Европског статистичког система. Ова статистичка активност се реализује у складу са стандардима и прописима Европске уније.

15.2. Временска упоредивост

Годишњи подаци о трговини енергентима доступни су од 2009. године.

Подаци за период 2009-2011. година прикупљени су према Класификацији дјелатности БиХ, која је била усклађена са ЕУ статистичком класификацијом дјелатности NACE Rev.1. Од посматране 2012. године

подаци се прикупљају и публикују према КД БиХ 2010, која структурно и садржајно одговара Европској класификацији дјелатности NACE Rev.2.

15.3. Усклађеност између домена

Није могуће извршити анализу усклађености података са резултатима других истраживања.

15.4. Интерна усклађеност

Подаци су интерно усклађени.

16. Трошкови и оптерећеност

Нису расположиви подаци о трошковима, нити о оптерећењу и трошковима извјештајних јединица.

17. Ревизија података

17.1. Политика ревизије података

Не постоји општа политика ревизије података, а корисници се обавјештавају о спроведеним ревизијама података у форми краћих информација, која се објављују у статистичким саопштењима и другим публикацијама.

17.2. Пракса ревизије података

Није планирана и није спроведена ревизија.

18. Статистичка обрада

18.1. Извор података

Извор података о трговини енергентима су пословни субјекти чија је главна (претежна) или споредна дјелатност, по Класификацији дјелатности КД БиХ 2010, трговина на велико чврстим, течним и гасовитим горивима.

18.2. Учесталост прикупљања података

Годишње

18.3. Прикупљање података

Годишњи подаци о трговини енергентима прикупљају се путем папирног обрасца ЕН-ТЕ-Г од пословних субјекта који се налазе на територији Републике Српске, а чија је главна (претежна) дјелатност, по Класификацији дјелатности КД БиХ 2010, трговина на велико чврстим, течним и гасовитим горивима. Извјештаје достављају и пословни субјекти чија главна дјелатност није трговина на велико, али остварују значајан промет од трговине на велико чврстим, течним и гасовитим горивима. Извјештајне јединице достављају попуњене извјештаје у централу Завода до 31. маја текуће године за претходну годину. Извјештајне јединице, иначе, имају могућност да образац за попуњавање преузму и са званичне интернет странице Завода за статистику.

18.4. Валидација података

Евидентирање примљених извјештаја, унос и обрада података о утрошку енергије и горива у индустрији организована је у централу Републичког завода за статистику, у Одјељењу производних статистика.

Приликом обраде и уноса, подаци о утрошку енергије и горива у индустрији на нивоу јединице посматрања пореде се са вриједностима из претходне године. Свако неочекивано велико одступање, као и појава недостајућих података, контролише се и верификује телефонским контактом са извјештајном јединицом.

18.5. Компилација података

У случају да недостаје комплетан извјештај или само поједини подаци, успоставља се контакт са извјештајном јединицом и уз њену помоћ се попуњава комплетан извјештај или недостајући подаци.

18.6. Прилагођавање

Не користе се статистички поступци за подешавање серија података (методе десезонирања).

19. Коментар